

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.673.2024.AB

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na wystąpienie z dnia 22 listopada 2024 r., znak INT6406 dotyczące interpelacji Posłanki Małgorzaty Pępek w sprawie podwyżek dla pracowników socjalnych, proszę o przyjęcie poniższego.

Na wstępie pragnę podkreślić, że mam świadomość trudu, wielu zagrożeń i obciążeń ponoszonych przez pracowników socjalnych przy wykonywaniu swojej pracy. Wiem, że zawód ten podlega nieustannym przeobrażeniom z uwagi na czynniki społeczne, ekonomiczne, czy też demograficzne. Wybór zawodu pracownika socjalnego lub innego związanego ze świadczeniem osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej różnych form wsparcia, oznacza powołanie do zajmowania się najtrudniejszymi problemami osób niesamodzielnych, podejmowania działań zmierzających do ich rozwiązania, szukania różnych dróg wspierania osób i rodzin, a także pogodzenie się z niezadowoleniem, skargami i czasem nawet agresją tych osób. Jest to bardzo trudny zawód, a praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych jest jedną z najważniejszych i najskuteczniejszych metod wspierania osób i rodzin wymagających pomocy.

Podstawową kwestią w zakresie problemu niskich wynagrodzeń pracowników samorządowych jest wielkość środków finansowych będących w posiadaniu pracodawców, bowiem środki finansowe, którymi dysponuje pracodawca, mają podstawowe znaczenie w kształtowaniu poziomu wynagrodzenia pracowników.

Podstawą ustalania poziomu wynagrodzenia pracowników samorządowych - w zależności od zajmowanego stanowiska, posiadanego wykształcenia oraz stażu pracy - są przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135) określające zasady wynagradzania tej grupy pracowników, pozostawiające kwestie ustalania całkowitej wysokości ich wynagrodzenia w gestii pracodawców samorządowych. Mowa o: – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1638), – regulamin wynagradzania wydawany przez pracodawcę samorządowego.

Należy także wspomnieć, że w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego są samodzielne, a ich organy – w granicach obowiązującego prawa – są suwerenne w podejmowaniu decyzji dotyczących przeznaczania i wykorzystania środków finansowych zabezpieczonych w ich budżecie. O przeznaczeniu środków jednostki samorządu terytorialnego decyduje organ stanowiący tej jednostki – w drodze uchwały budżetowej – natomiast za prawidłową gospodarkę finansową odpowiada jej organ wykonawczy. Tak więc wszelkie sprawy, związane z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego, a co za tym idzie wydatkowaniem środków publicznych w ramach uchwalonego budżetu, należą do wyłącznej właściwości i suwerennej decyzji jednostki. W związku z powyższym kwestia sfinansowania ewentualnych podwyżek wynagrodzeń dla pracowników samorządowych pozostaje we właściwości organów samorządu.

Pracodawca samorządowy ma swobodę w prowadzeniu zakładowej polityki płac i w kształtowaniu całkowitej wysokości wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Wysokość indywidualnych wynagrodzeń pracowników ustala

pracodawca zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, uwzględniając obowiązujące u siebie zasady wynagradzania oraz posiadane środki na wynagrodzenia.

Status, prestiż zawodu pracownika socjalnego jest pochodną wielu czynników, w tym akceptacji i poparcia władz lokalnych, ale także poparcia społecznego dla podejmowanych przez osoby wykonujące tę profesję działań mających na celu rozwiązywanie takich kwestii społecznych jak ubóstwo i wykluczenie społeczne osób, grup społecznych, a bywa że całych środowisk lokalnych.

Pragnę zapewnić, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmować będzie wysiłki zmierzające do zapewniania pracownikom socjalnym lepszych warunków dla efektywniejszego wspierania osób i rodzin w ich wysiłkach zmierzających do przezwyciężenia ich trudnych sytuacji życiowych w formie pracy socjalnej, jako ważnego świadczenia pomocy społecznej.

Dlatego też w 2024 r. Rada Ministrów przyjęła cztery programy, na mocy których prawie 200 tysięcy pracowników samorządowych będzie objętych wsparciem i otrzyma dodatki motywacyjne w wysokości 1000 zł brutto w latach 2024 – 2027.

Programy te to:

1. „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”.
2. „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”.
3. „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”.
4. „Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na lata 2024–2027”.

Rada Ministrów wyszła naprzeciw oczekiwaniom blisko 200 tysięcy samorządowych pracowników – w tym pracowników systemu pomocy społecznej realizującym zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej pracujących w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Wprowadzone rozwiązania, są również znaczącą formą wsparcia samych samorządów w realizowanych przez nie zadaniach własnych i odpowiedzialnością na wieloletnie apele pracowników systemu pomocy społecznej. Można zatem założyć, że udzielone samorządom wsparcie, pozwoli na podwyższenie wynagrodzeń pozostałych pracowników samorządowych – w zależności od struktury organizacyjnej ustalonej w danym samorządzie i lokalnych potrzeb.

Należy również zwrócić uwagę na przyjętą przez Parlament ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, której celem jest zbudowanie nowego systemu finansowania zadań realizowanych przez samorzady.

Dodatkowo informuję, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powołano Zespół do spraw reformy systemu pomocy społecznej, który jest złożony z grona ekspertów, praktyków oraz osób ze świata nauki. Jednym z zadań zespołu jest wypracowanie rozwiązań systemowych dotyczących wsparcia kadr pomocy społecznej, między innymi w kwestii związanej z ich wynagrodzeniami.

Z wyrazami szacunku
z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Katarzyna Nowakowska
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/